

ni, mit a lovagias vendég ¹⁾ földerült mosolygó arcczal teljesíté is, sőt szándoka' ellenére a társaságot hecses jelenlétével még egész egy óráig szerencsésíté. ²⁾

7-kén ő kegy. számos kocsitól kísérve, és felejthetlen emlékét kebleinkbe ültetve, elhagyá városunkat, Bécs felé irányzott útját Triestten át véve. — Mennyire szolgálánd e magyar tergerpart' üdvére a nagy Széchenyinek e diadalutazása, azt a jövődő fogja tanusítani.

Végezetül megemlítendőnek tartom: hogy városunkat vagyis tengerpartunkat meglátogató nevezetesebb vendégeink között méltó helyet foglal a tegnap Párisból ide érkezett Soudzo herczeg és fia, kik rövid tartózkodás után Triestbe visszatérendnek. Tegnap estve újra társalgás vala kormányzó ő mltgánál, mellyben ő herczegségük is részt vettek. — A vigalom éjjél után 2 óráig tartott, a tánczok' sorából ez estve már a pajkos csárdás sem hiányzott. Isten velünk. ³⁾ ...y.

— KOLOZSVÁR, őszhó 28. Szüretünk megkezdődött. Ki nem hallá a kolozsvári híres és nevezetes szüretnek hírért? Hideg, sár van, ujjaink majd megfagnak, a szőlő savanyubb a méregnél, de mindez semmi, egy kis bajt szivesen elszenvad az ember sok örömért, például 40, 50 veder eczetért! — A színészek megérkeztek, vasárnap először adták Szigligeti' Rabját. E darab akkora enthusiasmmal fogadtatott hogy.... A színészekről előre mondhatunk annyit, hogy a mint látszik tettek előmenetelt. Lichtenstein is itt van. Bedeus Erdély' alkotmányát M. S. magyarra fordítá. Nem hiszszük hogy e munka, szász szellemeért, tetszést arasson.

Nem tudom haragudjak vagy nevessek azon visszaéléseken, mellyeket e szó' értelmével „honi“ elkövetnek naponkint; így nálunk már van ugy czimezett honi kávéház, honi bor, s több ehhez hasonló, honban termett honi dolog, mellyről eddig is meg voltunk győződve, hogy nem külföldi. Alkalmasint az ezek' czímezői nem honi emberek. Lichtenstein ur városunkban mulat, s leczkéket ad a mnemonicából, vagyis az emlékezőtehetség' tökéletesbítése' módjából. Méltánylatra érdeemes tanát a tanodák' számos növendékei, tanárai és más érdeemes városi urak sietnek sajátukká tenni. Naponkint élénkül városunk' eddig egyhangu csönde a vidékről érkező mág'nások által.

Z.

1) Könnyű Katót tánczba vinni.

2) Magunk is vágyánák ismerni e kis adriai Syrenát. Szerk.

3) Köszönjük e tudósítást, s hasonló rövid leveleket örömmel veszünk. Szerk.

THALIA.

Őszutó 1. Bánkbán, szj 5 flvb. Irtá Katona József. Lendvay ur jutalmára; másodsor. Ezuttal csak annyit, hogy a színház felét alig fogadható be ez estve a bekívánkozottaknak, s ez rendszerint ugy van, ha csak valamennyire érdekes estve ígérkezik, melly körülmény sürgetve int új tágasabb színcsarnok-ruli gondoskodásra.

— 2. Szökött színész és katoná, népszínmű 3 szakb. Haraytól.

— 3. Szűnnap.

— 4. Bánkbán, ered. tört. dr. 5 flvb. Katonától. Harmadszor.

— 5. Bájital, víg opera 2 flvb.

— 6. Gritti, szj. 4 flvb. Szigligetitől.

— 7. Tihany' ostroma, nagy opera 3 szakb. Thern Károlytól. Gyenge előadás, melly alkalommal nem nyombatja el ref. azon észrevételét, miszerint operai előadásink' utóbbjaiban azon szomorú meggyőződésre jutott, hogy a praecisio a színpad' deszkáiról mindinkább tünedezni kezd. (Nem az orchestrumról szólók). A férfikarok még csak megjárják, de a nőkarok már ki nem elégítők, distonálók, nem egybevagók. Legszomorubb pedig ez észrevételem' igazsága a terzetek, quartetteknel stb. Az ember' fiának mindig félnie kell, ha vajjon nem sünek-e bele minden perczen. Ma estve nem egyszer jövénk illy félelembe. Az egy derék Schodelnéből nem kívánhatni hogy az egész előadást kirántsa. E hátramenet' oka nem más mint — elegendő próbák' hiánya, s hamvadozása azon erélynek, melly eddig operánkat kitünteté. Ezuttal ennyit.

— 8. Bánkbán, negyedszer.

— 9. Hunyady László, nagy opera 4 flvb. Erkelától. Bérszünetben adatott tizenkilenczedszer, zsúfolva tömött színházban. Előadására nézve főnebb mondottinkat nincs okunk visszavonni.

— 10. Bánkbán, bérszünetben ötödször. Szándékosan hallgatánk eddig az előadásról, s pedig azért hogy összehasonlítást tevén a czimszerep' két személyesítője Egressy s Lendvay urak közt, kik Bánkot eddig felváltva adák, mondókanat egyszerre elmondhassuk, mi igen kevésből áll. Bennünket egyik sem elégít ki, hanem a két művész együtt már inkább. Egressy ur olly jellem' festésében, mellynek alapszínzete nyugodtság, kétségkívül erősb mint Lendvay ur, de ha egyszer az indulat föl van zaklatva, ha a lélek viharzik, ha a szív föllázadott, e stadiumban már E. ur — sit venia — láthatatlan. Itt ismét Lendvay ur szerencsésb. És ez Bánkbánál is igazolva lön. Az első felvonásokban Egressy ur kétségkívül jobb

L. urnál, annyival inkább, mivel játékát a helyesb, figyelmesb szavalás' előnye is támogatja. Ellenben a darab' második felében, kivált a 4-dik s 5-dik felvonásban Lendvay ur jóval túlhaladja bajtársát, s valóban, ki e szerep' mindkét részének egyenlő erővel megfelelni képes lenne, az tán az egy Bartha ur volna, — ha t. i. szerepét jól betanulá. A kísérlet nem ártana. Egyébiránt, hogy visszatérjünk E. s L. urakra, mindkettő különös gonddal, studiummal adja e szerepet, s ha akár egyik, akár másik szerepvívó egymás' előnyeit önmagában egyesíthetné, Bánkot tőlük látni valódi műélv leendne. Utánuk Laborfalvi k. a.-t kell kiemelnünk, ki a királynét oly jellemhűn tükrözi, mint csak kívánhatni, ő minden szóban, minden mozdulatban a büszke, gögös lelkű királyné. A többi szerepek is mind igen jól adatnak; — Szentpétery ur mint Petur bán, Udvarhelyi M. ur mint Michal bán, Fánecsy ur mint Biberach, Bartha ur mint Tiborcz, Szigeti ur mint Otto igen helyükön vannak. Nőszerepek közül Lendvayné asszonyét nem szabad még felednünk, ki a Bánk' nejét szokott művészi bensőséggel adja. Bánkban' színpadi kiállítása minden kívánatot kielégít, habár ittott egy kis anachronismuskára bukkanunk is, minők péld. a nem legcsinosb csilárokból világló pannoniagyertyák.

Öszutó' 11. Végre ndelet, dr. 5 flvb. Czakótul.

— 12. Négy Haymonfi, víg opera 3 flvb. Balfétől. Hetedszer. A kedvelt dalmű újra igen szépen megtölté a házat. Az előadásnak új érdeket adott Paksyné assz.' föllépte, ki a még mindig betegeskedő Lászlóné assz. helyett ma Herminát éneklé. Mindenek előtt meg kell jegyeznünk, hogy P. assz. nak első fölvonásban vadászöltözékben kell vala megjelennie, s mi meg nem foghatjuk, ha már ő maga elfeledte, mikép nem figyelmezteté erre a rendezőség. Éneke P. assz. nának csinos vala és kerkeded. A többi előadás ismeretes, csupán Hubenayné assz. nem bírát pótolni a Szigligetné assz.' helyét, s e hiányt is meg leheté érezni. Hogy Gertrudnak oly madárijesztő alakban kelljen szükségkép megjelennie, nem gondoljuk.

— 13. Egy pohár víz, vj, 5 flvb. Scribetől. Nem lehet nyiltan ki nem mondanunk, mikép Bolinbrocke gróf' személyesítőjével (Egressy G. ur) nem lehet megelégedve távulról sem az, kinek társalgási simaság, neveltség, finomságról némi eszméje van. E. ur Bolinbrockeja teljesen nélküli mindazon kelleket, minöket igényel egyén. ki hasonló körben forog, minélfogva azt kell hinnünk, hogy E. ur vagy nem fogja föl kellő oldalról e szerepet, vagy pedig az egyéniségéhez egyáltalában nem illik. Kár hogy Devrient vagy Kornt (Bécs-

ben) nem veszi E. ur saját Bolinbrockejának mintájaul. Ellenben Laborfalvi kisasszony ismét szokott jelességü volt, sokkal méltóbb ama tapasztokra, mellyeknek csak egy kis része volt neki szánya.

— 14. Hamlet, szj. 5 flvb. Shakspeare ut. Vajda Péter. Lanyha előadás, kedvetlenség mindenütt, színpadon és nézőhelyen. Hamletet E. ur igen siránkozva adá, elejétől végig, melly siránkozás pedig Hamlet' jellemében távulról sem fekszik. Az előadás, főleg e miatt, egyhanguvá, untatává lön jó korán. Egyébiránt több estvén át egymásután oly nagy szerepekben föllépni, s mégis megfelelni a feladatnak: ez valóban alig is lehetséges. Hogy E. ur a színi mutatvány' alkalmával, a királyi párt szemléltében a színpadra hever, rendén van, de úgy hisszük, plasticaibb idomban tehetné azt.

— 15. Kalmár és Tengerész, dr. 4 flvb. Czakótul. Ez estvén Komlóssy Ida kisasszonyt kell említnünk legelőször, ki Margitot várakozáson fölül jól adá, bensőség, hév és gyöngédség páruáltak játékában, mellyet emelt tiszta kerek szöejtése. Illy gonddal játszani szeretnők őt látni mindig. A többi szerepek a szokott kezekben valának. Feldner Luizi Priell kisassz. nának kellene adni. Szathmáryné asszony ismét igen szabatosan játszott és szavalt. Legkevesbbé lehetünk megelégedve Egressy G. urral, mert azon szemsértő játékmódor, mellyet E. ur minden áron szépnek s művészinak akar keresztelni, elfordít a színpadtól minden izlésesb szemet; vajha már egyszer meggyőződnek E. ur maga is e vélemény felől, mit bírálói annyiszor elmondának, s látná be, mikép a természet' művészi utánzása nem pórias hányvetiségben, egyfelől, sem ízficzamító s szembántó tagferdületekben, másfelől, keresendő; hinné el, mikép a két kéznek fülekre csapása ¹⁾ kifeszített könyökkel, minden szó előtt fölnyitott szájjali légbeszívás, a két lábna löcszerű elhelyezése, miket E. ur mindenha mintegy stereotypszerün használ távulról sem művészet. Reméljük: ez igaz szókért nem fog ránk megharagudni E. ur, sem üldözőivé bennünket nem bémáland, mivel hibáira figyelmeztetni elég szilárdak vagyunk. —ÜY.

1) E mimica ellen nem a mai előadásra vonatkozólag szólunk, mert itt az szükséges; hanem E. ur azt úgy szólván kivétel nélkül használja. —üy.